

Implantacje obuuszne

Dlaczego są takie ważne?

Wywiad z dr. hab. n. med. Krzysztofem Morawskim – specjalistą otolaryngologiem

1. Czy dwa jest lepsze niż jeden?

Zdecydowanie tak. Prawidłowy proces słyszenia oparty jest na zintegrowanym przekazywaniu informacji z obwodowej części narząd słuchu, czyli z obu uszu, do ośrodków korowych w mózgu.

2. Dlaczego w takim razie możemy funkcjonować słysząc tylko jednym uchem?

Jest to ściśle związane z właściwościami ośrodkowego układu nerwowego. Plastyczność mózgu daje nam nieograniczone możliwości dostosowania się do występujących warunków. W zasadzie mamy analogię do widzenia jednocznego czy możliwości funkcjonowania po wypadnięciu funkcji jednego błędnika. W pewnym uproszczeniu możemy powiedzieć, iż mózg wszystkiego może się nauczyć.

3. Skoro mózg potrafi się przeorganizowywać czy drugi implant rzeczywiście jest tak bardzo niezbędny?

Wszystko zależy, jakie są nasze oczekiwania. Dobrym porównaniem może być sytuacja osoby bez kończyn dolnych i danie jej wyboru – wózek inwalidzki i przemieszczanie się na kółkach lub alternatywa pod postacią dobrej jakości protez kończyn dolnych. I w jednym i w drugim przypadku pacjent będzie się przemieszczał, jednak wysokiej jakości i zaawansowane technologicznie protezy, zdecydowanie bliższe będą sytuacji fizjologicznej. Innymi słowy życie osoby używającej protez obu nóg będzie bardziej przypominać przemieszczanie się i życie zdrowego człowieka.

4. Co konkretnie w takim razie zyskujemy dzięki drugiemu implantowi?

Przede wszystkim słyszymy obuusznie, czyli w sposób najbliższy słyszeniu fizjologicznemu. Dzięki temu nasz mózg jest w stanie lokalizować dźwięk, oceniać i analizować go we właściwy sposób. Informacje docierające do ośrodków korowych mogą być przetwarzane przez lewą i prawa półkulę. Pozwala to uniknąć nadmiernej asymetrii w obciążaniu akustycznym jednej z nich. Dzięki obuuszniemu słyszeniu ilość informacji, jakie do nas docierają, ulega znacznemu zwiększeniu. W konsekwencji zwiększa się rozumienie mowy, zwłaszcza w trudnych warunkach akustycznych, np. w hałasie ulicznym czy w szumie pomieszczeń zamkniętych, w klasie. Podobnych przykładów można podać bardzo wiele. Mówiąc najogólniej – decydując się na drugi implant zgadzamy się na lepszy komfort życia.

5. Który moment jest najlepszy na podjęcie decyzji o wszczęciu drugiego implantu?

Im dłużej zwlekamy z podjęciem decyzji tym gorzej. Dla dobrego zobrazowania problemu można posłużyć się tu-

taj uproszczoną sytuacją: proszę wyobrazić sobie kogoś, kto na siłowni ćwiczy tylko jedną stroną ciała. Z każdym dniem różnica pomiędzy lewą a prawą stroną będzie stawać się coraz wyraźniejsza. Po pewnym czasie będzie tak duża, że zrównoważenie siły w np. lewej i prawej ręce będzie wymagało bardzo dużo wysiłku. Po co tracić czas na wyrównywanie obwodów w bicepsach skoro można zadbać, by od samego początku były takie same?

6. Czy to oznacza, że podjęcie decyzji zbyt późno może skutkować trudnościami w użytkowaniu drugiego implantu?

Początki na pewno będą trudniejsze niż w sytuacji jednoczasowej implantacji lub dwóch implantacji przeprowadzonych w niedużym odstępie czasu.

7. Czy dzieci są tak samo dobrymi kandydatami do drugiego implantu jak dorośli?

W przypadku dzieci użyteczność implantacji bilateralnej jest bezdyskusyjna. Prawidłowy rozwój zależy w bardzo dużej mierze od jakości, rodzaju a przede wszystkim ilości bodźców dźwiękowych. Dwa implanty gwarantują zdecydowanie lepsze efekty w rozwoju mowy niż w przypadku jednego urządzenia. Warto pamiętać, że dzięki prawidłowemu słyszeniu rozwijamy nie tylko zdolność mówienia, ale również mamy szansę na zwiększenie potencjału intelektualnego. Pacjenci dorośli także nie powinni zastanawiać się nad decyzją o wszczęciu drugiego implantu. Od dawna wiemy, że dwa implanty zdecydowanie polepszają jakość życia.

8. Jak wygląda proces kwalifikacji do drugiego implantu?

Zasadniczo nie różni się on od procesu kwalifikacji do pierwszego implantu. Oceniany jest stopień rozwoju mowy, korzyści jakie pacjent pozyskał dzięki pierwszej implantacji, ale również usposobienie, charakter i determinacja.

9. Czy w sytuacji podjęcia decyzji o wszczęciu drugiego implantu pacjent może liczyć na wsparcie finansowe Narodowego Funduszu Zdrowia?

Oczywiście. Wszczepienie drugiego implantu jest również zabiegiem w pełni refundowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

*Z dr. hab. n. med. Krzysztofem Morawskim
(Klinika Otolaryngologii Samodzielnego Publicznego
Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie)
rozmawiał Karol Wójtowicz*